

Slochter Molenstichting

corr.adres:

Postbus 7,
9620 AA Slochteren.

Aan het college van Gedeputeerde
Staten der provincie Groningen,
Postbus 610,
9700 AP Groningen.

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp

Datum

B.W.O subsidie Groote Polder
en Fraeylemamolen
16 september 1986

CORR.NR.	21.203	672
ING.	18 SEP 1986	
KLASS.NR.	-1853.1112	BIL

Half juni 1986 zijn er nadere gesprekken geweest tussen medewerkers van Rijkswaterstaat en Provinciale Waterstaat en vertegenwoordigers van de Slochter Molenstichting inzake de B.W.O.-subsidie aanvragen voor de restauratie van de vijzels e.a. van de Groote Polder en de Fraeylemamolen te Slochteren. Afgesproken is toen dat van de zijde van de Slochter Molenstichting het initiatief zou worden genomen tot een nadere beschouwing van de bemalingsfunctie van genoemde poldermolens in oorlogsomstandigheden. Hiertoe is er nader overleg geweest met het waterschap Eemzijlvest en Provinciale Waterstaat. Het resultaat hiervan is in het navolgende weergegeven.

Huidige bemaling.

Bij de uitvoering van de ruilverkaveling Slochteren is de waterbeheersing van o.a. het gebied rond de dorpen Slochteren/Froombosch ingrijpend gewijzigd. Daarbij zijn de gronden van de Groote Polder (Groote Poldermolen) en de Groote Costerpolder (Fraeylemamolen), samen met nog een tiental andere polders onder de bemaling gebracht van het in 1972 in bedrijf gestelde nieuwe (diesel) gemaal Woudbloem. De begrenzing van dit nieuw tot stand gebrachte bemalingsgebied (5700 ha) staat op de bijgevoegde kaart met een gele bies aangegeven.

Daarnaast heeft het gemaal Woudbloem tot de uitvoering van verdere waterbeheersingswerken gronden meebemalen die nu binnen het bemalingsgebied van De Borg vallen (het gebied ba). Deze situatie heeft voortgeduurd tot 1981 toen in het kader van de ruilverkaveling Harkstede dit gebied is ontsloten met nieuwe waterlopen die door het (electrisch) gemaal De Borg worden bemalen. Met de aanleg van een pendam bij B1 is het gebied ba toen afgekoppeld van het bemalingsgebied Woudbloem.

Slochter Molenstichting

corr.adres:

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp

Datum

Bemaling in oorlogsomstandigheden.

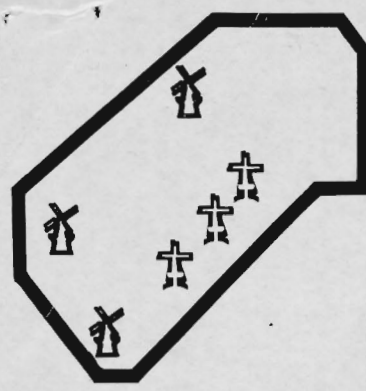
Wanneer in oorlogsomstandigheden de electriciteitsvoorziening uit zou mogen vallen, dan ligt het voor de hand dat door middel van verwijdering van eerder genoemde pendam het gebied ba (450 ha) weer onder bemaling wordt gebracht van het (diesel) gemaal Woudbloem. Daarnaast is door de uitvoering van verdere werken in de ruilverkaveling Harkstede inmiddels de mogelijkheid ontstaan om met het verwijderen van peilscheidingen in de watergangen/bermsloten gelegen langs de rijksweg 42 (tussen B 13 en W 29) de gebieden be, bd, bf en bg (980 ha) eveneens op het bemalingsgebied Woudbloem te laten afwateren.

Wanneer voor de gronden die rechtstreeks door het gemaal De Borg worden bemalen een geringere drooglegging aanvaardbaar moet worden/wordt gebracht, dan kan bij verruiming van de bermsloot van rijksweg 42 (ter hoogte van de Bieleveldslaan) het gehele bemalingsgebied De Borg in oorlogsomstandigheden onder de bemaling van het gemaal Woudbloem worden gebracht. Een en ander betekent dat het bemalingsgebied Woudbloem met een oppervlakte van 2600 ha wordt vergroot tot 8300 ha. Vanzelfsprekend kan de bemaling van dit vergrote gebied functioneren zolang de olievoorraad voor het gemaal daartoe voldoende is en/of de levering hiervan verzekerd is.

1210 ha ←

Naar onze mening is in deze opzet tevens het functioneren van de Groote Poldermolen en de Fraeylemamolen van belang. Enerzijds ter gedeeltelijke ontlasting van de verzwaarde taak van het gemaal Woudbloem. Anderzijds om de bemaling van dit ontlaste gebied (de gebieden wc, wd, we, wf, wh wk en wl - 120 ha) geheel onafhankelijk van de electriciteits- en gasolievoorziening te hebben. Daarbij kan tevens nog worden aangevoerd dat dit gebied de betere landbouwgronden rond de dorpen Slochteren/Froombosch betreft, hetgeen uit het oogpunt van voedselvoorziening gunstig mag worden beoordeeld.

Slochter Molenstichting

corr.adres:

Uw brief van
 Ons kenmerk
 Onderwerp
 Datum

Uw kenmerk

Toen het gemaal Woudbloem in bedrijf werd gesteld verviel de directe functie voor beide molens. Vrijwel gelijktijd zijn echter plannen ontwikkeld en tot uitvoering gebracht om de Groote Poldermolen en de Fraeylemamolen een B.W.O. functie te geven. In het kader van de ruilverkaveling Slochteren zijn beide molens daartoe gerestaureerd. Tevens werd er met het hergraven van 1000 m boezemleiding en het graven van 500 m boezemleiding in voorzien dat de molens konden (blijven) uitslaan op de boezem. In de kosten van deze werken werd met toepassing van de Wet B.W.O. tevens bijgedragen door het rijk (zie afschrift brief Rijkswaterstaat Directie Groningen).

Ten aanzien van de thans aangevraagde restauratiesubsidie voor verlenging van de vijzel van de Groote Poldermolen kan het volgende worden opgemerkt. De voorgestelde vijzelverlenging was met name bedoeld om daarmee voor één van de tunnels onder de provinciale weg (tunnel Boerweg) voldoende drooglegging te kunnen waarborgen. Indien echter onder oorlogsomstandigheden wordt geaksepteerd dat deze tunnel volloopt dan kan met de bestaande vijzel het met de Groote Poldermolen te bemalen grondgebied een aanvaardbare drooglegging worden gegeven.

Ten aanzien van de aangevraagde restauratiesubsidie voor de Fraeylemamolen verwijzen wij naar de daarover opgestelde notitie van de heer Slagman van januari 1984. Aanvullend kan hierbij worden opgemerkt dat deze molen naast het in voornoemde notitie vermelde gebied, samen met de Groote Poldermolen tevens kan voorzien in de bemaling van het overige gedeelte van het gebied (de eerder genoemde gebieden wc, wd, we, wf, wh, wk en wl 1210 ha) dat dan is afgekoppeld van het gemaal Woudbloem. Gezien de beschikbare capaciteit van beide molens en de grootte en de hoogteligging van het met de beide molens te bemalen gebied is dit realistisch.

Slochter Molenstichting

corr.adres:

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp

Datum

Om de Fraeylemamolen weer volledigvoor haar taak in orde te brengen, achten wij de aangevraagde restauratie-subsidie in het licht van bovenstaande verantwoord. Inzake de voor deze restauratie gedane offerte stellen wij ons voor dat in het geval dat deze prijsaanbieding niet meer gestand kan worden gedaan, dat wij dan ook bij een ander molenmakersbedrijf offerte vragen.

Slochter Molenstichting

Roos

, voorzitter

[Handwritten signature]

, secretaris

provinciale waterstaat van groningen

EENDRACHTSKADE z.z. 2 — 9726 CW GRONINGEN — TELEFOON 050-164911
POSTADRES: POSTBUS 620 — 9700 AP GRONINGEN

NR. 8647/Bz

BIJLAGEN:	Prov. Waterstaat In Groningen	
terug: 5	No. 8647	1286
nieuw:	Class. nr. -1.053.222	

Aan
Gedeputeerde Staten van
de provincie Groningen.

BERICHT OP: kb. G.S. d.d. 23 september 1986,
nr. 21.203, afd. W.P.Z.

Groningen, 16 oktober 1986

ONDERWERP: B.W.O. Slochter Molenstichting.
Restauratie-subsidie
Fraeylemamolen

In antwoord op bovenvermelde kantbrief bericht ik als volgt.

De in de hierbij geretourneerde brief d.d. 16 september 1986 van de Slochtermolenstichting en tekening schaal 1:25.000 bijlage 1, verstrekte gegevens over de bemaling en de waterhoogten in het betreffende gebied zijn juist. Deze gegevens rechtvaardigen de B.W.O.-status van de Fraeylemamolen en derhalve ook de vervanging van de in uiterst slechte toestand verkerende vijzel en vijzelgoot c.a. De kosten voor het maken, leveren en bedrijfsvaardig monteren en aanbrengen van een nieuwe vijzel en vijzelgoot c.a. zijn in juli 1984 door de firma Th. Bremer en Zonen, Molenbouw, begroot op een totaal van f. 127.200,-- inclusief 19% B.T.W.

Ik geef u in overweging te bevorderen dat:

1. de B.W.O.-status van de windwatermolen "Fraeylemamolen", als genoemd in brief d.d. 3 augustus 1977, kenmerk RFB 5379, van de Rijkswaterstaat directie Groningen, blijft gehandhaafd;
2. de gebruikelijke provinciale en rijkssubsidies op de vernieuwing van de vijzel en vijzelgoot c.a. worden toegezegd.

De directeur-hoofdingenieur
van de provinciale waterstaat: